

Het doorlopend trottoir

FICHE 13

Deze fiche geeft een beknopte uitleg over het doorlopend trottoir. Meer details over dit onderwerp vind je in de lijst van referenties.

Basis aanbevelingen

1. Definitie

Bij een doorlopend trottoir wordt het trottoir, ter hoogte van een zijstraat, niet onderbroken, maar loopt het gewoon door over die zijstraat. Dit zorgt ervoor dat de voetganger (PBM - personen met beperkte mobiliteit - in het bijzonder) comfortabel zijn weg kan verderzetten. Doorlopende trottoirs dragen bij tot de verkeersleefbaarheid en het algemeen uitzicht van de openbare ruimte. Het gemotoriseerd verkeer mag dit doorlopend trottoir dwarsen, maar moet daarbij voorrang geven aan de voetgangers op het trottoir. (Zie wegcode artikel 2.40, 12.4bis, 42.4.1)

2. Waarom?

Een doorlopend trottoir hoort perfect thuis in een voetgangersvriendelijke stad. In tegenstelling tot een voetgangersoversteekplaats, waar voetgangers de rijbaan moeten oversteken, zorgt een doorlopend trottoir ervoor dat de rijbaan onderbroken wordt ter hoogte van het trottoir. De aanwezigheid van de voetgangers wordt benadrukt én ze hebben voorrang op de andere weggebruikers die het doorlopend trottoir willen dwarsen. De voetganger kan zijn weg op hetzelfde niveau vervolgen, wat zeer comfortabel is (ter hoogte van een doorlopend trottoir worden geen trottoirverlagingen geduld), wat voor PBM uiteraard een groot voordeel is. Door zijn vorm en uitzicht zorgt het doorlopend trottoir er eveneens voor dat het gemotoriseerd verkeer vertraagd wordt.

3. Waar?

Het is een stedenbouwkundig instrument, en wordt toegepast op plaatsen waar de snelheid lager is dan 50 km/u, en kan toegepast worden:

- Aan het begin en einde van een zone waar de maximumsnelheid 30 is, bij een (woon)erf of in voetgangersgebied (bijvoorbeeld bij de in- en uitgangen van wijken, inclusief schoolwijken).

Het doorlopend trottoir: basis aanbevelingen

- Om een voetgangersroute duidelijk in beeld te brengen en de toegankelijkheid ervan te waarborgen.
- Om een onderscheid in categorie aan te duiden tussen de lokale wegen en wegen voor doorgaand verkeer. De aanleg wordt bijgevolg niet aangeraden op alle takken van een kruispunt (hier kan bv. wel een verhoogd kruispunt ingericht worden).
 - Als de doorlopende trottoirs **langs een voorrangsweg** worden aangelegd, stelt zich geen enkel probleem.
 - Als de doorlopende trottoirs zich daarentegen bevinden **op een kruispunt met voorrang van rechts**, is het mogelijk dat het kruispunt minder als dusdanig wordt waargenomen (m.a.w. minder 'leesbaar' is), de verminderde zichtbaarheid van de zijwegen (doorlopende boordstenen) kan leiden tot het niet naleven van de voorrang en zou de effectieve snelheden kunnen doen stijgen. Het is duidelijk dat, indien zo een weg met voorrang van rechts al te kampen heeft met problemen van overdreven snelheid of van doorgaand verkeer, de aanleg van een doorlopend trottoir langs deze weg de situatie niet zal verbeteren. Om oversteekplaatsen voor voetgangers naast dergelijke wegen duidelijk aan te geven zijn zebrapaden of zelfs verhoogde kruispunten betere oplossingen. Als er op de weg echter enkel plaatselijk verkeer voorbijkomt aan een gematigde snelheid is het risico op inbreuken tegen de voorrangsregels al meteen een stuk kleiner. Het is aan de wegbeheerder om zich uit te spreken voor één van deze twee inrichtingen in functie van de verkeersstroom, het doorgaand verkeer, de effectieve rijsnelheden en zijn mobiliteitsbeleid.

4. Karakteristieken

Het doorlopend trottoir onderscheidt zich van een oversteekplaats voor voetgangers (verhoogd of klassiek).

Het doorlopend trottoir is een verkeersinrichting uitgerust met boordstenen die in het verlengde van het gewone trottoir liggen.

De inrichting verplicht het (gemotoriseerd) verkeer dat er over wil rijden, te vertragen.

De voetganger kan een ononderbroken traject afleggen en behoudt zijn voorrang.

Zoals op elk trottoir kunnen hier spelende kinderen en stilstaande voetgangers voorkomen, maar ze mogen de doortocht van voertuigen niet onnodig belemmeren.

De voetganger is beter zichtbaar omwille van de verhoging.

Het gebruik van deze verkeersinrichting is logisch omdat het om een verlenging van het bestaande trottoir gaat.

Het is een 'oversteekvoorziening' zonder hoogteverschillen.

5. Hoe?

Het doorlopend trottoir (bv. ook bij rotondes) **moet**:

- Op hetzelfde niveau liggen als het trottoir.
- Één geheel vormen met het trottoir (visuele continuïteit) en nagenoeg dezelfde breedte hebben.

Het doorlopend trottoir: basis aanbevelingen

- Uit dezelfde materialen (kleur en verhardingsmateriaal) vervaardigd zijn als het trottoir.
- Voldoende zwaar worden gedimensioneerd (met funderingsdikten die aangepast zijn aan de belasting van het verkeer).
- Ervoor zorgen dat **de voertuigen** een hoogteverschil gewaarworden wanneer ze er over rijden,
 - of door een afgeschuinde boordsteen,
 - of door een toegangshelling.
- Voor **blinde en slechthorende personen** is het nodig ribbeltegels en noppentegels te gebruiken volgens dezelfde regels als voor traditionele voetgangersoversteekplaatsen. Deze podotactiele elementen, die langs weerszijden van de doorlopende trottoirs aangebracht worden, beogen een driedelig doel voor personen met een visuele beperking:
 - Hen informeren over de aanwezigheid van een zijstraat; deze informatie is zeer nuttig om hen te helpen zich te lokaliseren in de openbare ruimte.
 - Hen ervoor te waarschuwen dat ze een ruimte betreden waar ze een voertuig kunnen tegenkomen, ondanks het feit dat ze voorrang genieten.
 - Hen zo goed mogelijk te oriënteren op het doorlopende trottoir.
- Voor **rolstoelgebruikers** die bv. hun voorbehouden parkeerplaats verlaten en zich op het trottoir willen begeven, moet, bij afwezigheid van andere toegangen naar het trottoir, het doorlopend trottoir van een voldoende brede en goed afgeschuinde boordsteen voorzien zijn.
- Afslaan van voertuigen omkaderen om voetgangers te beschermen bij draaiende bewegingen (straatmeubilair, lage begroeiing, enz.).

Het doorlopend trottoir **mag niet**:

- Uitgerust zijn met zebrapaden.
- Uitgerust zijn met kammarkeringen of toegangshellingen voor verhoogde inrichtingen.
- Aangelegd worden op een route van het openbaar vervoer.

Omdat het gaat om een 'oversteekvoorziening', vaak op kruispunten, gelden ook hier de aanbevelingen over zichtbaarheid van voetgangersoversteekplaatsen (zie Fiche Voetgangersoversteekplaatsen) en de aanbevelingen over zichtbaarheid (zie Fiche Zichtbaarheid). In het bijzonder moet ook hier rekening gehouden worden met inrichtingen voor PBM en logische looplijnen van voetgangers.

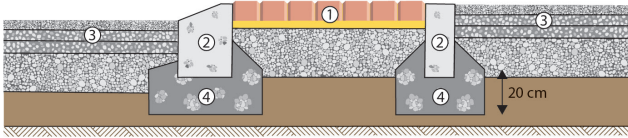
Op belangrijke fietsroutes moet voorzichtig omgesprongen worden met de aanleg van doorlopende trottoirs. De voor- en nadelen voor voetgangers en fietsers moeten goed afgewogen worden.

6. Technische uitwerking

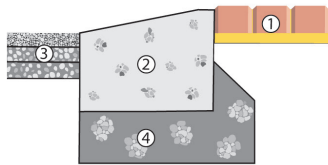
De trottoirbanden en/of kantstroken aan beide zijden van het doorlopend trottoir bij de overgang naar de aanliggende rijwegverharding, dienen geplaatst te worden op een fundering in schraal beton met een minimale dikte van 20 cm en een druksterkte van minimaal 12 MPa na 28 dagen.

Deze kantopsluitingen worden bij voorkeur aan beide zijden goed ondersteund en voorzien van een verdichte afstandhouder in schraal beton (figuur 1). Bij gebruik van een inritband (figuur 2) dient de achterzijde van dit element goed opgesloten en ondersteund te worden door het aanliggende trottoir, waarvan de fundering bij voorkeur ook in schraal beton is uitgevoerd.

Het doorlopend trottoir: basis aanbevelingen

Figuur 1: stoepranden aan beide zijden ondersteund en voorzien van een verdichte afstandhouder van schraal beton.

1. Doorlopend trottoir
2. Stoeprand/toegangshelling
3. Weg met asfalt verharding
4. Fundering en tegenlager in schraal beton

Figuur 2: met een toegangshelling.

Fietzers en bromfietzers moeten er op een veilige manier over kunnen rijden, zonder ten val te komen door een te hoge of te schuine borduursteen.

Deze afsluiting is te steil voor fietsers/bromfietzers.

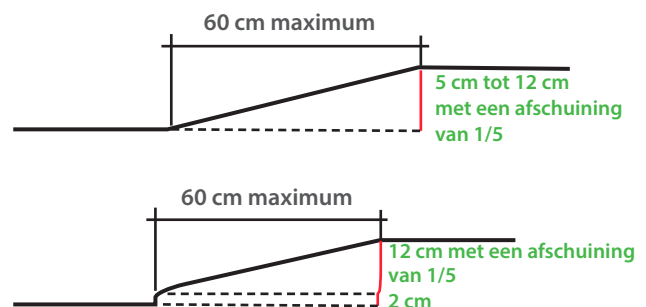

Goede afsluiting, maar slecht gepositioneerd en niet breed genoeg. Fietzers/bromfietzers worden zo gedwongen in de goot te rijden.

Geen opstaande rand, goede afsluiting.

Ervoor zorg dat voertuigen de boordsteen kunnen oprijden.

Tot een stoeprandhoogte van 14 cm kunnen voertuigen de stoeprand oprijden, door middel van een vrij korte oprijplaat met een afsluiting van 1/5 die niet langer is dan 60 cm in basislengte.

Bij een stoeprandhoogte van meer dan 14 cm is het oprijden van de stoeprand door voertuigen mogelijk mits wordt voorzien in een relatief lange oprit met een helling van 10%.

Indien de 10% verlenging van de hellingbaan niet voldoende breedte op het voetpad overlaat, moet de hoogte van het kruisende trottoir ten opzichte van het verlengde trottoir geleidelijk worden verlaagd om de lengte van de hellingbaan te beperken (zie foto bovenaan).

Het doorlopend trottoir: basis aanbevelingen

Lijst van referenties

- BIVV, Het doorlopend trottoir, 2008.
- Brussel Mobiliteit, Cahier Go 10, Richtlijnen voor een voetgangersvriendelijke stad, Cahier 3 van het voetgangersvademecum BHG.
- Brussel Mobiliteit, Cahier Voetgangerstoegankelijkheid, Cahier 4 van het Voetgangersvademecum BHG, 2014.
- Brussel Mobiliteit, Cahier Voetgangerstoegankelijkheid, Richtlijnen voor de inrichting van een voor iedereen toegankelijke publieke ruimte, 2024.
- CEREMA, Evaluation de l'implantation de "bandes d'éveil de vigilance non contrastées" au niveau d'un trottoir traversant, 2018.
- CERTU, Le trottoir traversant : un atout pour le confort des piétons, 2012.
- Wegcode, Artikel 2.40, Artikel 12.4bis en Artikel 42.4.1, www.wegcode.be.

Colofon

Opdrachtgever

Brussel Mobiliteit
Directie Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Cel Verkeersveiligheid
Infra_sr@gob.brussels

Uitvoerder

Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw
Afdeling Mobiliteit, Veiligheid en Wegbeheer
Hinko van Geelen
h.vangeelen@brrc.be

Illustraties

Illustraties zijn van het OCW,
tenzij anders vermeld